

Шановні учасники конференції!

Заробітна плата є потужним чинником розвитку економіки, підвищення добробуту працівників і суспільства. **Законо суспільного розвитку переконливо свідчать, що бідний працівник – це бідна країна.**

Рівень заробітних плат в Україні завжди був найнижчим серед європейських країн. В сьогоднішніх умовах це питання є надзвичайно актуальним, оскільки після завершення війни потрібно буде відновлювати Україну. Провідні експерти країни вже сьогодні привертають увагу до значного дефіциту трудових ресурсів у післявоєнний час, які **Україна втрачає через війну і зовнішню міграцію мільйонів** громадян.

З початком брутальної війни, розв'язаної РФ, на переважній більшості українських підприємств ситуація із заробітною платою погіршилась через: фізичне знищення робочих місць (тільки у гірничо-металургійній галузі (ГМГ) ми втратили більше 30% робочих місць), неповну зайнятість працівників, високий рівень інфляції.

Середня заробітна плата в Україні фактично є на рівні найнижчої мінімальної заробітної плати в країнах ЄС.

В гірничо-металургійній галузі, яку я представляю, ситуація із заробітною платою у **довоєнному 2021 році** значно покращилась в результаті складних переговорів з роботодавцями. Тоді нам вдалося вийти на середній рівень заробітних плат у 800-1000 €, а за основними професіями - до 2000 €.

Війна завдала неймовірних збитків економіці України, зокрема нашій галузі, що сильно вдарило по трудових доходах членів Профспілки. Більшість підприємств галузі працює на 15-30% своїх виробничих потужностей, тому рівень заробітних плат **працівників суттєво зменшився.**

В умовах війни права працівників та профспілок були значно обмежені Законом «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», зокрема запроваджено нову норму щодо призупинення дії трудових договорів на період воєнного стану.

Натомість **права роботодавців розширено**, зокрема з питань: звільнення, запровадження неповної зайнятості, зупинення дії положень колективних договорів. Але і за таких складних умов, українським профспілкам удається захищати права своїх членів.

Цим же Законом роботодавцям надано право зупиняти за власною ініціативою дію окремих положень колективних договорів. Роботодавці зрозуміли дану норму, як дозвіл одноосібно зупиняти не окремі, а будь-які положення колективного договору. Дана практика набула масового застосування.

Користуючись цією нормою, роботодавці позбавляють організації Профспілки **права погоджувати їх одноосібні рішення** щодо умов праці та її оплати.

Ми добиваємось зміни цих несправедливих законодавчих норм на рівні Уряду та Парламенту. **Сподіваємось на вашу солідарну підтримку профспілок України в цій боротьбі.**

В ГМГ присутні світові гравці металургійного бізнесу, зокрема ТНК АрселорМіттал, багатонаціональні компанії, що створені в Україні: Метінвест, Інтерпайп, Ferexpro.

Профспілці дуже складно вести з ними ефективний діалог. На практиці склалася така ситуація, коли працівники підприємств одної ТНК - **в країнах ЄС мають значно кращі умови праці** у порівнянні з працівниками в Україні. В першу чергу, це стосується рівня заробітних плат.

Вважаю, що важливу роль у цьому відіграють як більш жорстке законодавство країн ЄС, так і контроль його виконання з боку інспекції праці. **В Україні ситуація інша** – лібералізація трудового законодавства і свобода бізнесу, дуже часто за рахунок обмеження прав працівників і Профспілок. Крім того, в Україні обмежені повноваження Державної інспекції праці у порівнянні з країнами ЄС, що не відповідає Конвенції МОП N-81 про інспекцію праці.

Нашу Профспілку не влаштовує такий дискримінаційний підхід.

Вважаю, що в даному питанні ми могли б використати можливості IndustriALL, який приділяє велику увагу **глобальним рамковим угодам** на підприємствах транснаціональних компаній, які дозволяють впроваджувати високі стандарти у сфері праці.

Тому нам необхідно залучати ТНК, які працюють в Україні, до таких глобальних угод, і включати до них норми щодо **рівної оплати за працю рівної цінності**. Це дасть потужний поштовх для забезпечення справедливої заробітної плати для українських працівників.

Вважаю, що в цих питаннях ми маємо бути наполегливими, діяти згуртовано і проявляти профспілкову солідарність.

З повагою до всіх Вас – ПМГУ.